

LÓGR

35. EKO

120 Kč

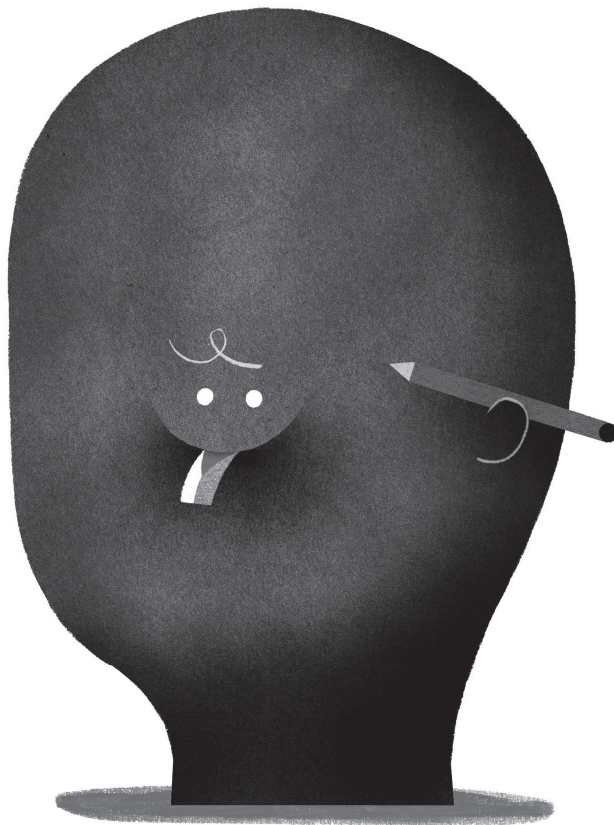
h

host
literární
měsíčník

* 2

téma

Boom české literatury

Filosofka Tereza
Matějčková: Odpovědi
nejsou a nebudou

Kritická diskuse o knize
Daniela Prokopa
Slepé skvrny

casopishost.cz

Přátelé,

přesně před rokem jsem vás na těchto místech zdravil poprvé a těšil se na zážitky a zkušenosti, které mi magazín Lógr přinese. Když to shrnu, bylo to vždy přínosné, někdy však trochu stresující, ale to už k tvorbě literárního periodika patří. Nicméně těší mě rostoucí zájem o náš malý čtvrtletník, zejména u mladší generace čtenářů a čtenářek. Mám z toho o to větší radost ve chvíli, kdy slýchám, že mladí nečtou a podobně nesmysly. Naopak, čteme hodně a rádi.

Jarní číslo jsme věnovali tématu ekologie v knižní sféře, protože je to nejen aktuální, ale především o tom nemáme všichni úplně jasnou představu.

Člověk by si řekl, že knihy nebudou k přírodě vysloveně nešetrné, ale jaká je skutečnost? Kromě hlavního tématu se tradičně věnujeme poezii a recenzování nových knih.

Rád bych zmínil, že nově máme i elektronické vydání a naše dvorní ilustrátorka Brunhilda opět nakreslila všechny autory článků. Potěší mě, když budete používat hashtagy #čtuLógr a #logrmagazin a samozřejmě pokud si Lógr předplatíte. A dovolte mi veřejně poděkovat Natálii Březinové za krásnou jarní obálku, která v sobě ukrývá několik symbolických prvků.

Čtěte Lógr!

Jakub Pavlovský, šéfredaktor

LÓGR 35

MAGAZÍN PRO MODERNÍ KULTURU

Šéfredaktor: Jakub Pavlovský

Editorky: Kateřina Kubová,
Denisa Goldmannová

Korektorka: Tereza Mrkvičková

Redakce: Dáša Beníšková, Jakub Goldmann, Dominik Melichar, Alena Brunhilda Burneleit, Marek Dobrý

Přispěvatelé: Tomáš Hajzler, Ignác Rosenburk, Kristýna Doležalová, Radek Štěpánek, Kamila Hřavová, Martin Tománek, Hanka Kyliánková, Zuzana Kolouchová, Vojtěch Čurda, Jana Šulková, Jan Hrudka, Jana Segi Lukavská, Marek Holan, Kateřina Ká

Sazba: Igor Mikulec

Ilustrace na obálce:
Natálie Březinová,
@nat_sleepwalker

Ilustrace autorů textů:
Alena Brunhilda Burneleit

Ilustrace: Nikola Tilgnerová, Ján Juhaniak, Mára Čmára, Biceps

Vydavatel: Lógr, z. s.

Datum vydání: 16. 3. 2020

Adresa: Kanadská 3, 160 00
Praha 6

IČO: 226 12 149

MK: čtvrtletník, E 20500

ISSN 1804–6835 (Print)

ISSN 2694–8540 (On-line)

E-mail: jakub@logrmagazin.cz

Web: www.logrmagazin.cz

Facebook: [Lógr](#)

Instagram: [@logrmagazin](#)

35

9 771804 683003

OBSAH

Téma: **Ekologie v knižní sféře.** Ekologický přístup k čemukoliv je, slovy trendsetterů a Greta T., the new black současné doby. V aktuálním čísle se proto dozvíte nejen, jak jsou na tom s ekologií knižní festivaly (str. 3), nakladatelství (str. 15), tiskárny (str. 19), nebo kde nejlépe nakoupit knihy z druhé ruky (str. 23, 26).

- 3 Ekologie knižních festivalů**
- 15 Knihy šetrné k přírodě.** O nakladatelství Peoplecomm
- 19 Jsou knihy tištěné ekologicky?** Rozhovor s Martinem Loudou z tiskárny Indigoprint
- 23 Kam za starými knihami.** Ty nejlepší antikvariáty v Praze a okolí
- 26 Něco jako moderní antikvariát.** E-shop *reknihy*
- 30 Příliš hlučná společnost.** Knihy o dnešních poustevnících
- 39 O chytání ryb v mracích i světě v budoucnosti.** Ekologické knížky pro děti
- 43 Spousta knih by nemusela vycházet.** Rozhovor s Joachimem Dvořákem z Labyrintu
- 48 Poezie za časů klimatické krize**
- 58 Environmentální komiksy**
- 68 Ze současné české poezie XXXII**
- 78 Claudia píše dějiny světa, i ty své.** Audiokniha *Měsíční tygr*
- 82 Duchovní buřtguláš podle receptu Jana Tomeše.** Recenze knihy *Trny v čase*
- 85 Kronika vesnice, kde silnice bere lidské životy.** *Polední hodina* Dörte Hansenové
- 89 Groteska o jednom chemickém pokusu.** Richard Brautigan a *Hawklinská nestvůra*
- 93 Kouzla a kletby dospívání.** O knize *Norra Latin: škola snů*
- 99 Honzíkovo (ne)vidění.** Recenze v ich-formě o románu v ich-formě
- 104 Aby se ruce proměnily v křídla.** *Vrány* Petry Dvořákové
- 108 Taxidermie myslí.** Svérázný bildungsroman *Petříček Sellier & Petříček Bellot*
- 112 Búranie predsudkov o živote pred koncom.** Memoáry Diany Anthill *Niekde ku koncu*
- 117 Být hercem vlastního života.** *Sága rodu Marxů* Juana Goytisola
- 120 Koláž Kateřiny Ká**

DĚKUJEME!

Magazín **LÓGR** vychází s laskavou podporou Ministerstva kultury ČR a Státního fondu kultury ČR.

MINISTERSTVO
KULTURY

Státní fond kultury ČR

Jakub Pavlovský
a kolektiv autorů

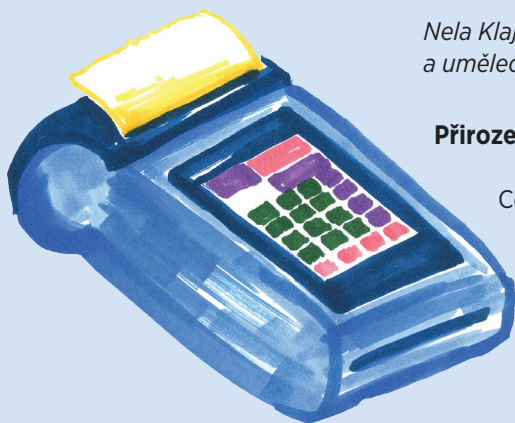
Ekologie knižních festivalů

„Lidé v kulturní sféře a obecně v organizaci kulturních akcí jsou čím dál více environmentálně uvědomělí. Často také díky kritice návštěvníků. V rámci knižní a papírové výroby je ekologie samozřejmě velké téma a o recyklované a recyklovatelné materiály a postupy je stále větší zájem,“ říká Nela Klajbanová. Pojďme se společně podívat na to, jak se k otázkám ekologie staví vybrané knižní veletrhy a festivaly.

Nela Klajbanová, knižní veletrh autorských a uměleckých publikací LITR v Olomouci

Přirozeně uvědomělí

Co se týče samotného organizačního týmu festivalu LITR, jsme ekologicky uvědomělí, a proto ekologii řešíme a snažíme se, abychom postupně minimalizovali veškerý odpad. Materiály využíváme opětovně nebo je darujeme.

Jako festival, který se zaměřuje především na zpracování papírů, však při výrobě propagačních materiálů příliš papírem nešetříme. Samozřejmě zůstává otázkou, kterou ale nedokážu zodpovědět, zda je udržitelnější pracovat více s digitálními materiály, jejichž přenos (respektive uchovávání) životní prostředí také zatěžuje. Při organizaci se nemůžeme vyhnout ani využití automobilového transportu nebo elektřiny. Jinak se odvážím říct, že nějaké větší nedostatky, které se týkají neekologických řešení, nemáme.

Krůček po krůčku

Máme pouze vegetariánský catering. Vyvarujeme se jednorázových plastů, na vernisážích využíváme vratné kelímky, v kavárně pak skleněné či keramické nádobí, v prostorách veletrhu nabízíme vodu v karafách a rozléváme ji pouze do skleněných nádob – veškeré nádobí pro kavárnu i veřejnost nakupujeme v charitě nebo si nádobí pronajímáme. Jsou to často drobné změny, na kterých nám ale záleží, a věříme, že mají smysl. Samozřejmostí jsou tříděné koše, které běžně v prostorech nejsou. Ve výsledku bych řekla, že jsme jako festival ekologicky šetrní.

Stejně jako my jsme postupně ke všemu dospěli postupně, tak také nakladatelé přemýšlejí čím dál

šetrněji a více prakticky. Jsou to například trendy ve využívání recyklovaných papírů nebo ekologického tisku. Rovněž návštěvníci mají rozhodně větší požadavky než před pár lety a jakékoliv změny k dobru si všímají a rádi na nedostatky poukazují, což je dobře.

Markéta Hejkalová, Podzimní knižní veletrh v Havlíčkově Brodě

Uprostřed všeho

Veletrh v Havlíčkově Brodě jsem začala pořádat, protože jsem se sem přistěhovala za manželem. A v Havlíčkově Brodě nepřichází v úvahu jiný prostor než Kulturní dům Ostrov, byť je dost retro (podobně jako vlaky, kterými přijíždějí návštěvníci). Největší výhodou města je však poloha – na půli cesty mezi Prahou a Brnem, na pomezí Čech a Moravy, odnikud sem není příliš daleko.

Asi málokdo při pořádání knižního veletrhu myslí v první řadě na ekologii, knihy rozhodně nejsou těmi největšími škůdci životního prostředí. Ale od samého začátku, v roce 1991, jsem myslela na to, aby veletrh byl pro vystavovatele, autory i návštěvníky co nejjednodušší. Žádné složité postupy, žádná zbytečná a zdlouhavá korespondence, žádné vyplňování složitých formulářů. Na-

kladatel si objedná a zaplatí tržní místo a na něm pak vystavuje a prodává knihy. Nic dalšího k tomu nepotřebuje, dokonce ani přípojku elektrické energie. V začátcích nemálo vystavovatelů nepotřebovalo ani auto – naložili knihy do batohu nebo do kufru a přijeli vlakem.

Ekologický je i doprovodný program, i když to není jeho prvotním cílem. Chci tím říct, že lidé přijíždějí na veletrh kvůli knížkám a na doprovodné pořady chodí proto, aby se setkali s autory a poslechli si jejich slova – ne aby sledovali prezentace, k nimž je potřeba technika a energie. Navíc počítač, projektor, plátno a jiné už nelze přivést vlakem a účinkující, který by jím mohl v pohodě přijet, musí kvůli technice jet autem. Kdo má ale co říct, na veletrhu žádnou techniku nepotřebuje – a kdo toho tolik říct neumí, tomu sebelepší prezentace nepomůže.

Nesmyslná nařízení

Z ekonomických i ekologických důvodů jsem před několika lety omezila na nezbytné minimum papírovou komunikaci s vystavovateli. Lidé dopisy stejně ztráceli, museli jsme jim je posílat znovu, pošta není nejlevnější. Rozeslat dopis elektronicky je mnohem jednodušší, levnější a snad i ekologičtější, i přes zvýšenou spotřebu elektrické energie.

Hned tak se ale nezmění doprava, nakladatelé si i v budoucnu budou na veletrh přivážet knihy auty. To sice moc ekologické není, ale jinou, stejně jednoduchou možnost, nevidím.

Za ty dlouhé roky už většinu vystavovatelů dobře znám, tak mohu opravdu výrazně omezit byrokracii a s tím i spotřebu papíru a elektrické energie. Potkáme se na nějaké akci, řekneme si, že všechno bude jako loni, a tím je přihláška hotová, jen si ji poznamenám do zápisníku a pak do databáze.

Na ochranu životního prostředí bohužel moc nemyslí vláda. Vystavovateli dosud na veletrhu stačil stůl a židle a případně, pokud chtěl mít pokladnu, jedna elektrická přípojka. Ale s chystaným povinným a podle mě nesmyslným zavedením EET i na jednorázový prodej knih na veletrzích bude muset mít každý vystavovatel spolehlivé a rychlé připojení k internetu a někdy i tiskárnu.

Tomáš Řepa, mezinárodní komiksový festival KOMA v Brně

Komiks v kulturní památce

Návštěvníkům se snažíme nabídnout základní možnost oddělovat plast od papíru a směsi. Ke límký na pivo jsou vratné na zálohu. Halu, bývalé

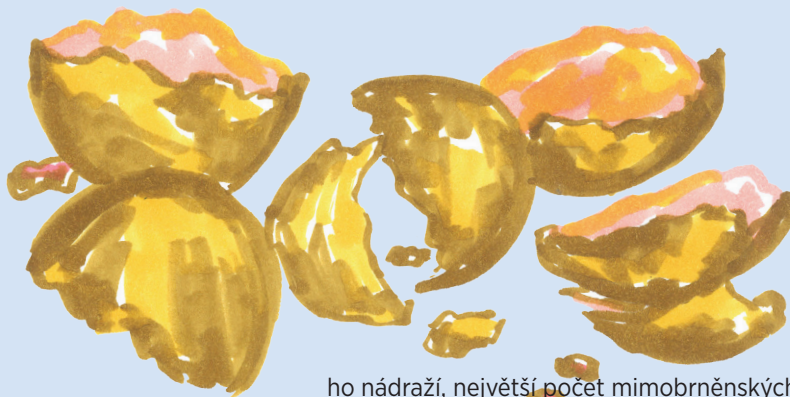
nádražní skladiště, kde komiksový festival pořádáme, nevytápíme. V tomto nám naštěstí vždy pomohlo slunečné počasí. Můžeme říct, že vytápíme pomocí sluneční energie a k večeru i pomocí tepla z těl a dechu návštěvníků. Pro dětské dílny opakovaně využíváme výtvarné potřeby z předchozích ročníků.

Posun k lepšímu vidíme v používání instalačního materiálu na výstavu. Ctíme, že se festival koná v kulturní památce, znamená to ale, že obvodové zdi zatěžujeme minimálně. O to víc musíme řešit prostor, což nese větší nároky na množství použitého materiálu. V počátcích festivalu to bylo hodně o jeho hledání a experimentech, to se následně projevovalo v jeho spotřebě a recyklaci. V současnosti se vezeme na úspornější vlně a používáme instalační materiál, který lze pak druhotně použít na další výstavu.

Vlakem a pěšky

Většina našich návštěvníků se k sobě a veřejnému prostoru chová ohleduplně a ekologicky alespoň v těch nejdůležitějších zásadách. Na festivalu funguje od odpoledne do pozdních nočních hodin spřízněná palačinkárna, což přináší větší spotřebu vajec a určité množství skořápek. Jenže neznáme nikoho v Brně, kdo by chtěl slepicím zlepšit vápníkem, takže máme zbytečný odpad.

Jelikož festival pořádáme v budově zvané Malá Amerika, která se nachází asi pět minut pěšky od hlavního vlakové-

ho nádraží, největší počet mimobrněnských návštěvníků přijíždí vlakem, tedy prostředkem s minimální emisní stopou. A pro místní jsme v centru, takže můžou přijet na bicyklu nebo dojít pěšky. Vlastně si za těch pět let nepamatuju, že by nějaký návštěvník na festival KOMA přijel autem, že by parkoval přímo na ploše před halou – kde ale pochopitelně stojí auta kapel, zvukařů a knihkupců.

Radovan Auer, mezinárodní knižní veletrh a literární festival Svět knihy

Plast anebo peníze

Ekologii a obecněji udržitelnost vnímáme jako velmi důležité téma pro Svět knihy (i pro mne osobně). Každoročně se k němu hlásíme merchandisingem, který vyrábíme. Látkové tašky děláme pravidelně, loni přibyly hrníčky na kávu s sebou. Investovali jsme také do vratných kelímků, které musí používat všichni prodejci občerstvení. Ti zároveň nesmí používat jednorázové plastové obaly.

Musím vyzdvihnout aktivitu hlavního města Prahy, které podmínilo svou grantovou podporu právě tím, že z dané akce zmizí jednorázový plast. To nám v podstatě ulehčilo a vyřešilo jednání s prodejci. Nicméně restrikce na jednorázové obaly se týká pouze prodejců občerstvení.